

ARCHEOLOGIE • BOUWHISTORIE

NOTA – PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

MECHELEN – ROOSENDAELVELD

A. DEVROE & G. BERVOETS
FEBRUARI 2019

COLOFON

Project

Nota – Mechelen, Roosendaelveld

ID bekrachtigde archeologienota

ID 5854

Opdrachtgever

Zorgbedrijf Rivierenland
Wilsonstraat 28a
2860 Sint-Katelijne-Waver
BE 0680.439.360

Opdrachtnemer

Annika Devroe Archeologie & Bouwhistorie bvba
Lemmensstraat 34
2800 Mechelen
0472/59.31.41
annika.devroe@gmail.com
BE 0680.617.128

Erkende archeoloog: Annika Devroe, OE/ERK/Archeoloog/2015/00085

© 2019 Annika Devroe Archeologie & Bouwhistorie

Annika Devroe Archeologie & Bouwhistorie bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of aangepast worden, opgeslagen worden in een geautomatiseerd gegevensbestand, en/of openbaar gemaakt worden in enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch, door fotokopie of enige andere wijze, zonder voorafgaandelijk toestemming van de opdrachtgever.

INHOUD

Inhoud	0
1. Gemotiveerd advies	1
2. Programma van maatregelen voor behoud in situ	2
2.1. Afbakening.....	2
2.2. Strategie (zie bijlage).....	3
2.3. Technische vereisten uitvoering.....	5
2.4. Fasering en uitvoering	6
2.5. Noodzakelijke competenties uitvoerder	6
2.6. Risicofactoren.....	6
3. Figurenlijst	7

1. GEMOTIVEERD ADVIES

Tijdens het proefsleuvenonderzoek (projectcode 2018H105) is een landelijke nederzetting uit de protohistorie aangetroffen in het (noord)westen van het onderzoeksgebied. In totaal zijn 3 structuren waarvan 2 bijgebouwen (WP13 en WP28) en 1 mogelijk hoofdgebouw (WP28) aangesneden ten noorden van een oost – west gerichte verharde weg die in 2018 aangelegd is. Op basis van het vondstmateriaal en de kenmerken van de sporen worden deze in de late ijzertijd of Romeinse periode gedateerd.

Volgens de omgevingsvergunning zouden de geplande werken (aanleg van een verharde parking) het archeologisch niveau verstoren. De aanleg van de parking zou de grond roeren tot 4,4 m TAW of hoger. Aangezien het archeologisch niveau zich bevindt tussen 4,2 en 4,5 m TAW bleek er onvoldoende buffer te zijn en kon niet gegarandeerd worden dat het archeologisch niveau niet beschadigd werd tijdens de werken. In eerste instantie gaven de resultaten van het proefsleuvenonderzoek en de geplande werken dan ook aanleiding tot vervolgonderzoek voor de zone waar de sporen uit de protohistorie / Romeinse periode aangetroffen zijn.

Gezien de extra kost die een opgraving met zich zou meebrengen werd besloten om voor deze zone voor behoud in situ te gaan en de plannen aan te passen.

De rest van het projectgebied dat onderzocht werd leverde grondsporen uit de late middeleeuwen tot de nieuwste tijd op en houden grotendeels verband met het gebruik van het terrein als akkerland. Er wordt geadviseerd om deze zone vrij te geven.

De zuidoostelijke zone die niet onderzocht werd kan niet vrijgegeven worden. Momenteel worden hier geen werken voorzien en blijft het bos behouden. Indien in de toekomst de bomen geroid zouden worden en hier werken plaats vinden, dient deze zone nog onderzocht te worden door middel van proefsleuven volgens het opgestelde Programma van Maatregelen.

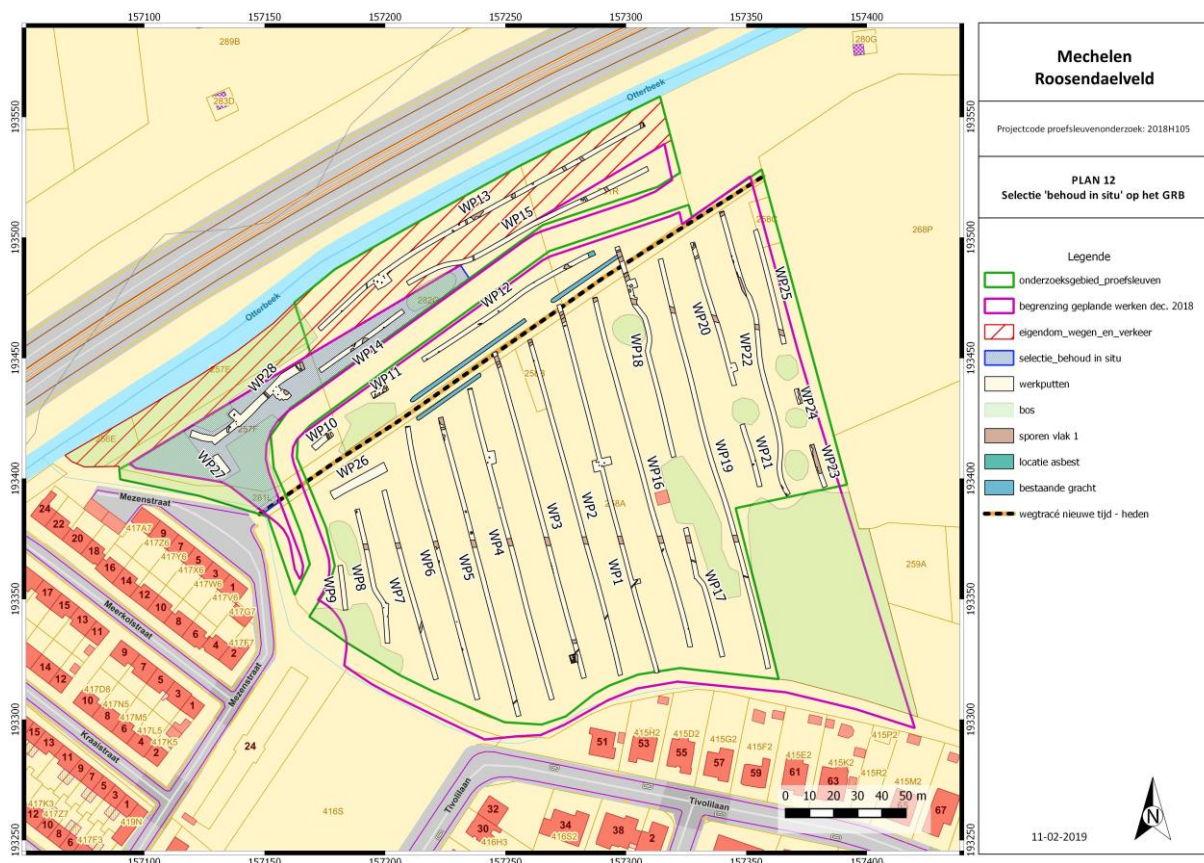
2. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN VOOR BEHOUD IN SITU

2.1. AFBAKENING

Kadaster: Mechelen, afdeling 2, sectie E, percelen 257F (partim), 282G (partim) en 281L (partim).

In het noordwesten van het projectgebied werd een landelijke nederzetting uit de protohistorie aangetroffen. De zone voor behoud in situ omvat enerzijds de zone waar sporen werden aangetroffen die wezen op de aanwezigheid van een archeologische site, anderzijds een zone die niet onderzocht kon worden omwille van de dichte begroeiing en waar de bomen behouden zullen worden en de geplande werken (aanleg wandelpad) het archeologisch niveau niet zullen raken. Aangezien deze laatste zone niet onderzocht kon worden en aansluit bij de aangetroffen nederzetting werd deze mee genomen voor behoud in situ. In totaal gaat het om een oppervlakte van ca. 2650 m². De begrenzing hiervan is gebaseerd op het door de landmeter gegeorefereerde aanplantingsplan (situatie december 2018). De noordelijke grens van de zone wordt gevormd door percelen (of delen van percelen) in eigendom van Wegen en Verkeer. De oostelijke grens wordt bepaald door enkele nieuw te planten bomen. Ten zuiden grenst een recent aangelegde weg en de oudere weg. De westelijke grens valt samen met de begrenzing van het projectgebied.

Het archeologisch niveau bevindt zich net onder de akkerlagen tussen 4,2 m en 4,5 m TAW. Dit is ca. 55 - 75 cm onder het huidige maaiveld.

Figuur 1: Selectie voor behoud in situ op het kadasterplan. (Devroe bvba 2019)

Figuur 2: Selectie behoud in situ op het aanplantingsplan. (Devroe bvba 2019)

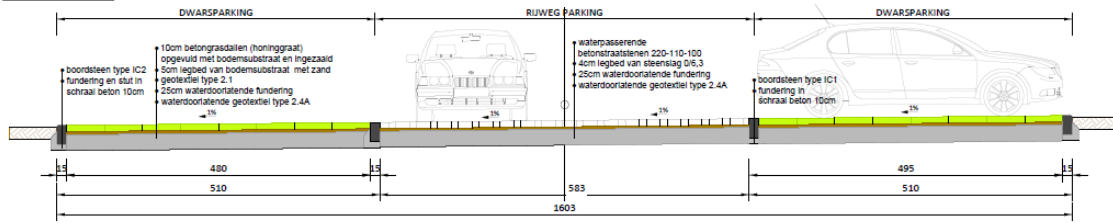
2.2. STRATEGIE (ZIE BIJLAGE)

De aanleg van de parking zou de grond roeren tot 4,4 m TAW of hoger. Aangezien het archeologisch niveau zich bevindt tussen 4,2 en 4,5 m TAW bleek er onvoldoende buffer te zijn en kon niet gegarandeerd worden dat het archeologisch niveau niet beschadigd werd tijdens de werken.

De keuze voor behoud in situ zorgt er voor dat de bestaande plannen aangepast dienden te worden zodat voldoende buffer zou ontstaan t.o.v. het archeologisch niveau. Men heeft de parking en wegenis dan ook opgehoogd om voldoende buffer te creëren. De opbouw van de parking en wegenis is ca. 40 cm dik. Ter hoogte van het eerste dwarsprofiel zal men tot ca. 4,6-4,7 m TAW gaan (onderzijde verharding), hetgeen op deze locatie voor een buffer van ca. 40-50 cm zorgt t.o.v. het archeologisch niveau. Ter hoogte van het tweede dwarsprofiel zal men tot ca. 4,6 m TAW gaan (onderzijde verharding), hetgeen op deze locatie voor een buffer van ca. 30 cm zorgt t.o.v. het archeologisch niveau. Op deze manier is voldoende buffer aanwezig en zal het archeologisch niveau niet geraakt worden. Men voorziet bovendien een waterdoorlatende fundering en een uitvoering in betongrasdallen (parking) of betonstraatstenen (wegenis) waardoor bij het eventueel later uitbreken van de verharding voorzichtig te werk gegaan kan worden zonder het archeologisch niveau te verstoren (dit in tegenstelling tot het gieten van beton).

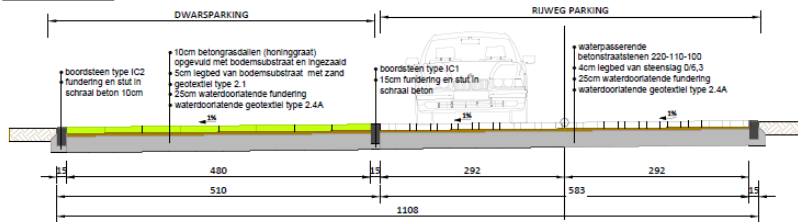
TYPEDWARSPROFIEL 1

Schaal 1/50
Maten in centimeters

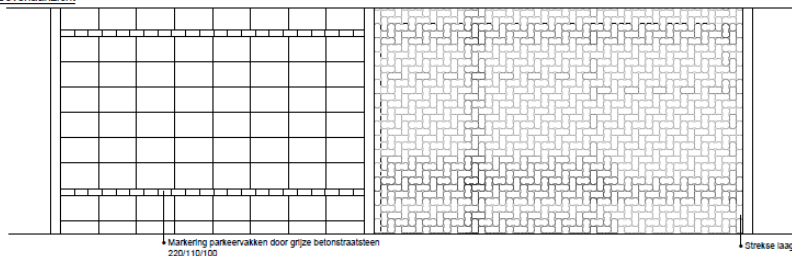

TYPEDWARSPROFIEL 2

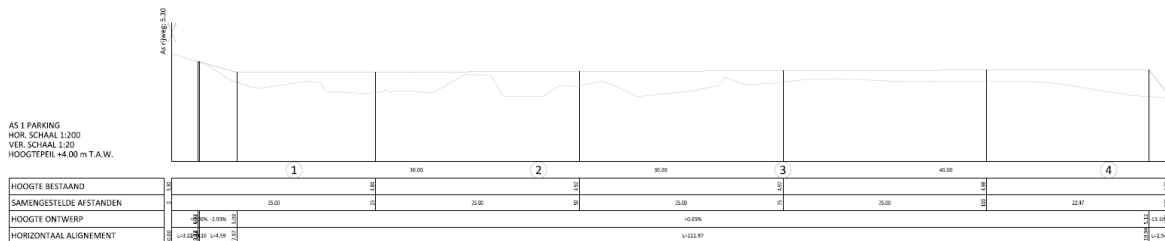
Schaal 1/50
Maten in centimeters

Bovenaanzicht

Figuur 5: Opbouw typedwarsprofielen ter hoogte van de parking.

Figuur 6: Langsprofiel ter hoogte van de parking.

2.3. TECHNISCHE VEREISTEN UITVOERING

De dieptes die worden aangegeven op de nieuwe plannen dienen aangehouden te blijven tijdens de uitvoering. In geen geval mag dieper gegraven worden. Ter hoogte van de verharding voorziet men geotextiel. Dit vormt een goede bescherming voor de onderliggende archeologische sporen. Ook ter hoogte van de niet verharde zones, maar waar wel een deel van de teelaarde wordt afgegraven, dient geotextiel voorzien te worden als bescherming voor de archeologische sporen.

Indien ter hoogte van deze zone nog bomen dienen gerooid te worden, dienen deze afgezaagd te worden en ondiep gefreesd. Ter hoogte van de nieuw te planten bomen mogen geen grote boomputten uitgegraven worden. De onderzijde van de boomputten mag maximaal op een diepte van 4,7 m TAW zitten.

De werken gebeuren in goede weersomstandigheden. Bij hevige regenval mag over deze zone niet gereden worden met zware machines.

De zone voor behoud in situ zal eveneens gebruikt worden als werfzone. Voor het gebruik als werfzone mag enkel geotextiel met steenslag voorzien worden. De teelaarde mag niet afgegraven worden of maximaal tot 30 cm onder het maaiveld. Er mogen geen bijkomende putten gegraven worden in deze zone.

Wanneer de uitvoering van de werken plaats vindt wordt de Dienst Archeologie van Mechelen gecontacteerd en komen zij een controle uitvoeren om na te gaan of de technische vereisten naar uitvoering toe gevolgd worden.

2.4. FASERING EN UITVOERING

In eerste instantie zal deze zone als werfzone ingericht worden. Hierbij dienen de technische vereisten voor de uitvoering gevolgd te worden (zie *supra*). Na het gebruik als werfzone dient de verwijdering van de werfinrichting en het verwijderen van de steenslag omzichtig te gebeuren. Er mag in geen geval dieper gegaan worden dan de dieptes, aangegeven op de nieuwe plannen.

Voor de aanleg van de parking zelf worden eveneens de technische vereisten voor de uitvoering gevolgd (zie *supra*).

2.5. NOODZAKELIJKE COMPETENTIES UITVOERDER

De uitvoerder van de grondwerken moet niet beschikken over specifieke competenties.

2.6. RISICOFACTOREN

Bij de nieuwe bouwplannen worden geen risicofactoren voorzien.

3. FIGURENLIJST

Figuur 1: Selectie voor behoud in situ op het kadasterplan. (Devroe bvba 2019).....	2
Figuur 2: Selectie behoud in situ op het aanplantingsplan. (Devroe bvba 2019)	3
Figuur 3: Aanduiding profielen.....	4
Figuur 4: Dwarsprofielen ter hoogte van de parking.	4
Figuur 5: Opbouw typedwarsprofielen ter hoogte van de parking.....	5
Figuur 6: Langsprofiel ter hoogte van de parking.	5